

	Силабус курсу Практична стилістика та копірайтинг
	Галузь знань: 06 «Журналістика» Спеціальність: 061 «Журналістика» Ступінь вищої освіти: перший (бакалаврський) Освітньо-професійна програма: «Правова журналістика»
	Рік навчання: 3 семестр: 5
	Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІБ	Валентина Шиманська
Контактна інформація	v.shymanska@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Практична стилістика та копірайтинг» належить до обов'язкового циклу професійної підготовки майбутніх журналістів і спрямована на формування цілісного розуміння стилістичних можливостей сучасної української мови, її нормативно-стильових характеристик та комунікативного потенціалу в різних жанрах журналістики. Курс акцентує на специфіці усної й писемної комунікації у медіасфері, розвитку культури професійного мовлення, мовної грамотності та етичних засад комунікативної взаємодії журналіста. Дисципліна спрямована на формування системи загальнотеоретичних і прикладних знань у сфері копірайтингу.

Мета курсу полягає у розвитку комунікативної компетентності здобувачів освіти, удосконаленні їхнього володіння мовними засобами, формуванні аналітичного, творчого та критичного мислення, необхідного для створення якісного журналістського контенту. Навчальний курс сприяє набуттю практичних умінь і навичок, потрібних для ефективної професійної комунікації, зокрема у правовій, суспільно-політичній та інформаційній сферах.

Структура курсу

К-сть год. (пр. зан.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. ЛЕКСИЧНІ ЗАСОБИ СТИЛІСТИКИ			
2	1. Стилiстика як наука і навчальна дисциплiна	Засвоєння мети і завдань навчальної дисципліни, визначення її структури та методів; формування умінь грамотно оперувати основними поняттями курсу.	Теоретичні питання, письмові вправи, тести
2	2. Стилi та норми сучасної української лiтературної мови	Засвоєння понять «мовний стиль», «жанр», «мовна норма», «культура спілкування»; закріплення і систематизація знань про мовні стилі, їх ознаки, жанри, мовні та позамовні фактори, що впливають на вибір стилю в усному та писемному спілкуванні; види мовних норм; уміння визначати належність тексту до певного	Теоретичні питання, вправи на редагування, аналіз усного мовлення й текстів різних

		мовного стилю, обґрунтовуючи свою думку; уміння виявляти та редагувати порушення мовних норм у текстах різних стилів.	жанрів і стилів, тести
2	3. Лексика сучасної української літературної мови. Культура слововживання	Засвоєння класифікації та словникового складу сучасної української літературної мови, визначення понять «активна лексика», «пасивна лексика», «суржик», «тавтологія», «плеоназм», правил слововживання в усній та письмовій комунікації. Уміння ідентифікувати і коректно трактувати такі мовні явища, як тавтологія, плеоназм; вироблення навичок правильного слововживання в усному та писемному мовленні	Теоретичні питання, вправи, тести, завдання на редагування текстів ЗМІ, усних висловлювань
2	4. Стилiстичнi функцiї лексичних засобiв мови	Засвоєння стилістичної диференціації сучасної української літературної мови; уміння ідентифікувати і коректно трактувати такі мовні явища, як полісемія, омонімія, паронімія, антонімія, тавтологія, плеоназм; вироблення навичок правильного слововживання в усному та писемному мовленні	Теоретичні питання, вправи, тести, завдання на редагування текстів ЗМІ, усних висловлювань
2	5. Стилiстичне використання у мові медійного тексту iншомовних слів , неологiзмiв, iсторизмiв, архаїзмiв та дiалектизмiв	Знання стилістичних можливостей лексики iншомовного походження та лексики обмеженого вживання; уміння грамотно використовувати її у медійних текстах , виявляти й усувати помилки в уживанні iншомовної лексики; підвищення рівня культури мовлення	Теоретичні питання, вправи, тести, завдання на редагування і створення текстів
2	6. Стилiстика фразеологiчних одиниць	Засвоєння видів фразеологічних одиниць та особливостей їх функціонування у публіцистиці та iнших стилях; знання явища трансформації фразеологізмів у ЗМІ, її стилістичної мети; уміння виявляти та виправляти помилки, пов'язані з уживанням фразеологізмів у писемному та усному мовленні.	Теоретичні питання, вправи на слововживання та редагування, тести
Змістовий модуль 2. ГРАМАТИЧНІ ЗАСОБИ СТИЛІСТИКИ			
2	7. Стилiстичнi можливості самостійних та службових частин мови	Засвоєння поняття «морфологічна стилістика» та стилістичних особливостей різних частин мови.	Теоретичні питання, вправи, тести
2	8. Стилiстичне використання синтаксичних засобів мови	Поглиблення знань про прямий і непрямий порядок слів у простому реченні, види простих і складних речень, однорідні члени речення, паралельні синтаксичні конструкції, значення і функції розділових знаків у складному реченні; формування умінь практично застосовувати здобуті знання; сприяти збагаченню словникового запасу й увиразненню усного та	Теоретичні питання, вправи, тести

		письмового мовлення здобувачів освіти.	
2	9. Стилiстичнi фiгури	Засвоєння знань про стилістичні фігури та їх види; формування умінь виділяти стилістичні фігури у текстах різних жанрів та стилів, розуміння їх стилістичної ролі; навичок стилістичного аналізу тексту; сприяння підвищенню рівня мовної культури здобувачів освіти.	Теоретичні питання, вправи, тести
Змістовий модуль 3. Прийоми та техніки ефективного копірайтингу			
2	10. Функції та специфіка копірайтингу	Засвоєння змісту понять «копірайтинг», «функції копірайтингу», «види копірайтингу», визначення особливостей видів копірайтингу.	Теоретичні питання, вправи, тести, аналіз медіаконтенту
2	11. Професія «копірайтер»	З'ясувати вимоги до копірайтера як до професіонала; ознайомитися з функціональними обов'язками копірайтера; визначити особливості роботи рерайтера; проаналізувати особливість діяльності копірайтера в різних суспільних сферах.	Теоретичні питання, вправи, тестові завдання
2	12. Текст та основні вимоги до написання текстів	Поглиблення знань про текст, його ознаки та види, жанри журналістських текстів, їх особливості; формування навичок аналізу різножанрових текстів, які функціонують у різних джерелах інформації.	Теоретичні питання, практичні вправи, тести
2	13. Структура рекламного тексту	Знання загальної класифікації помилок. Розуміння значущості і ваги помилок. Реконструкція помилок. Розрізняти типові помилки у журналістських та рекламних текстах різних жанрів. Засвоїти способи їх уникнення й усунення.	Усні відповіді, вправи на редагування
2	14. Основні форми сучасних виступів та презентацій	Визначення особливостей основних елементів публічного виступу. Огляд найцікавіших публічних виступів в історії Аналіз публічних виступів.	Теоретичні питання, практичні вправи, тестові завдання,

Література

Основна

1. Волкотруб Г. Практична стилістика української мови: Навч. посібник. Тернопіль : Підручники і посібники, 2009.
2. Гузенко С. В. Теорія і практика редагування. Навч. посібник. Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2019. 220 с.
3. Дудик П. С. Стилiстика української мови: Навч. посiбник. Київ : ВЦ «Академія», 2005. 368 с.
4. Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови : Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероблене. Львів : ПАІС, 2007. 400 с.
5. Капелюшний А. О. Практичний посібник-довідник журналіста: Редагування в ЗМІ: Аналіз і перевірка фактичного матеріалу. Львів: ПАІС, 2004. 576 с.
6. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: Навчальний посібник. 2-ге вид., випр. і доп. Львів : ПАІС, 2009. 432 с.
7. Капелюшний А. О. Типові орфографічні та пунктуаційні помилки в журналістських текстах. Львів : ЛНУ, 2000. 60 с.
8. Капелюшний А. О. Типологія журналістських помилок. Львів : ЛНУ, 2000. 68 с.
9. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи: Навчальний посібник. Львів : ВФ Афіша, 2006. 416 с.
10. Пономарів О. Стилiстика сучасної української мови: Підручник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000.

Додаткова

11. Зубков М. Г. Норми та культура української мови за оновленим правописом. Ділове мовлення. 2-ге вид., доп. і змін. Київ : Арій, 2019. 608 с.
12. Капелюшний А. О. Девіатологія мас-медіа: Практикум. Львів : ПАІС, 2000. 208 с.
13. Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки : навч. посіб. Львів : ПАІС, 2011. 400 с.
14. Літературна норма і мовна практика / за ред. С. Я. Єрмоленко. Ніжин, 2013. 320 с.
15. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного / Голов. ред. С. Головка, передм. І. Дзюба. Київ : Либідь, 2017. 359 с.
16. Пономарів О. Культура слова: мовностилістичні поради. Навч. посібник. Київ : Либідь, 1999. 240 с.
17. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2019. 391 с.
18. Яцимірська М. Г. Мова засобів масової інформації кінця ХХ століття. Актуальні проблеми журналістики : Зб. наук. праць. Ужгород : Ужгородський національний університет, 2001. С. 485- 490.

Інтернет-ресурси

19. Блог професора Пономаріва О. Д. URL : <http://www.bbc.co.uk/ukrainian>
20. Велика чи мала літера? Словник-довідник (В. В. Жайворонок). URL : <http://velyka-chy-mala-litera.wikidot.com/> Дзвона чи дзвону? або -А (-Я) чи -У (-Ю) в родовому відмінку. URL : <http://rodovoyi-vidminok.wikidot.com/>
21. Ган О. Мова ворожнечі як соціокультурний феномен // Журналістика майбутнього: виклики, тенденції, перспективи розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 18-19 жовт. 2022 р.). Львів : Простір-М, 2022. С. 249-252.
22. Капелюшний А. Медіастилістика часів воєнного стану та інформаційної війни: основні тенденції й виклики. Журналістика майбутнього: виклики, тенденції, перспективи розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 18-19 жовт. 2022 р.). Львів :

Простір-М, 2022. С. 253-255.

23. Культура мови на щодень. URL : <http://kultura-movy.wikidot.com/>
24. Культура слова / Інформаційна сторінка на ФБ Інституту української мови НАН України URL : [https:// www.facebook.com](https://www.facebook.com)
25. Національна парламентська бібліотека України. URL : <http://www.lib.rada.gov.ua>
26. Сайт Українського мовно-інформаційного фонду. URL : <http://www.ulif.org.ua>
27. MOVA.info - лінгвістичний портал. URL : <http://www.mova.info>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій, а також шляхом виконання завдань у СДН Moodle.

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Підсумкове оцінювання

Підсумкова оцінка за курс виставляється з урахуванням питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1		Заліковий модуль 2		Заліковий модуль 3	Заліковий Модуль 4	Заліковий модуль 5
10%	10%	10%	10%	5 %	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне із балів, отриманих під час практичних занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше, ніж раз на два заняття).		Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне із балів, отриманих під час практичних занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше, ніж раз на два заняття).		Оцінка за тренінги виставляється як середнє арифметичне із балів, отриманих під час проведення тренінгів.	Оцінювання самостійної роботи визначається за результатами виконання здобувачами освіти індивідуального комплексного завдання.	1. Тестові завдання: 20 тестів по 3 бали за правильну відповідь) - макс. 60 балів. 2. Практичне завдання - макс. 20 балів. 3. Практичне завдання - макс. 20 балів.

Критерії оцінювання поточного опитування:

90-100 балів – відповіді повні, логічно послідовні та граматично правильні. Використано професійну термінологію у правильному контексті. Студент демонструє високий рівень володіння нормами української літературної мови. Наводить приклади, робить узагальнення, вміє застосовувати

знання у професійних ситуаціях.

75-89 балів – відповіді здебільшого правильні й обґрунтовані, допускаються незначні неточності. Використання термінології правильне, але обмежене. Мовлення грамотне, хоча трапляються поодинокі стилістичні чи граматичні помилки. Потребує додаткових уточнень у поясненнях або прикладах.

65-74 балів – відповіді неповні, спостерігається фрагментарність знань. Термінологія використовується неточно або частково. Є помітні граматичні та стилістичні помилки. Може відтворити матеріал лише на репродуктивному рівні без глибокого аналізу.

60-64 балів – відповіді поверхові, з численними неточностями. Термінологія майже не використовується або застосовується неправильно. Багато мовних і стилістичних помилок. Студент виявляє недостатнє розуміння матеріалу.

1-59 балів – відповіді відсутні або не відповідають суті запитання. Немає використання професійної термінології. Мовлення рясніє грубими помилками. Продемонстровано повну невідповідність та відсутність знань із теми.

Критерії оцінювання модульного контролю:

Загальна кількість балів: 100. Теоретичне питання – 50 балів. Практичне завдання – 50 балів.

Критерії оцінювання теоретичного питання:

45-50 балів – повна, логічна та послідовна відповідь; використання прикладів; чітке володіння поняттями та термінологією; відсутність мовних помилок.

35-44 балів – відповідь правильна, але неповна; є незначні неточності; термінологія використана частково; поодинокі мовні помилки.

25-34 балів – відповідь фрагментарна, з помітними неточностями; обмежене володіння термінологією; наявні граматичні помилки.

15-24 балів – відповідь поверхова, з численними помилками; термінологія майже не використовується; слабе розуміння матеріалу.

1-14 балів – відповідь відсутня або не відповідає суті запитання; грубі мовні помилки; повна невідповідність.

Критерії оцінювання практичного завдання:

45-50 балів – завдання виконано повністю; правильність і послідовність дій; відсутність помилок; демонстрація вміння застосовувати знання у професійних ситуаціях.

35-44 балів – завдання виконано правильно, але з окремими неточностями; помилки не впливають на кінцевий результат; вміння застосовувати знання в стандартних умовах.

25-34 балів – завдання виконано частково; наявні помилки у застосуванні правил чи алгоритмів; відсутність чіткості у структурі виконання.

15-24 балів – завдання виконано з грубими помилками; відсутнє вміння правильно застосовувати знання; результат неповний або частково невірний.

1-14 балів – завдання практично не виконано; результат неправильний; студент не володіє необхідними навичками.

Критерії оцінювання тренінгу:

90-100 балів – матеріал повністю відповідає темі; виклад самостійний, з оригінальними висновками; логічний і послідовний, із чітким методологічним підґрунтям; використано достатню кількість нових джерел; оформлення бездоганне; мультимедійні та наочні матеріали застосовано доцільно й технологічно грамотно.

75-89 балів – зміст відповідає темі частково; виклад самостійний, проте без власних висновків; логічність збережено, але без методологічної мотивації; використання літературних джерел часткове; у оформленні є поодинокі помилки; мультимедійні засоби використані з окремими технічними чи методичними недоліками.

60-74 бали – розкрито лише загальні положення теми; виклад має ознаки компіляції; логіка часткова, план роботи з першоджерелами порушено; нові літературні джерела практично не

використовуються; виявлені суттєві помилки у тексті та бібліографії; мультимедійні матеріали застосовані невдало, що утруднює сприйняття.

до 60 балів – матеріал не відповідає темі; виклад несамотійний, реферативний, із некоректними цитатами; відсутні логічність і науковий характер викладу; джерела випадкові або застарілі; оформлення містить грубі помилки; мультимедійна чи наочна підтримка відсутня.

Шкала оцінювання здобувачів освіти

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)